



Savinjski vestnik

CELJE, DNE 26. APRILA 1951

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN SOŠTANJA

LETO IV., STEV. 17 — CENA 3 DIN

Uredja uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Maslo. Naslov uredništva: Celje, Titov trg 1. Telefon 7. Tiska Celjska tiskarna v Celju. Poština plačana v gotovini. Cetrletna naročnina 40, polletna 78, celoletna 156 din. Savinjski vestnik izhaja vsako soboto.

POLNI NAJVEČJE VERE V NAŠO BODOČNOST PRAZNUJEMO 10. OBLETNICO OSVOBODILNE FRONTE, KI JE USTVARILA IZ NARODA HLAPECV, NAROD GOSPODARJEV

Če bi hoteli kratko odgovoriti, zakaj je zmagala Osvobodilna fronta, bi mogli reči: zmagal je njen ljudski, revolucionarni-demokratski značaj. Zmagala je zaradi tega, ker je bila demokratična zveza osnovnih množic slovenskega ljudstva, ker je bila demokratična zveza delavcev, kmetov, delovne inteligence in vseh tistih patriotičnih sil v slovenskem narodu, ki so pojmile, da je osvobodilna vstaja ljudskih množic pod vodstvom demokratičnih sil edina pot k nacionalni osvoboditvi slovenskega in vseh jugoslovanskih narodov.

EDVARD KARDELJ

Živel 1. maj

dan solidarnosti delavskega razreda vsega sveta

Prvi maj, ki ga praznujemo, je pri nas praznik našega veselja. Kako bi ne bil! Naš najbolj zatiran delavski razred je postal vladajoči razred. Pa



UDARNIKA

ne samo to! Naš delavski razred postaja od dne do dne številnejši in močnejši, no, vedno več nas je v novih

Cestitamo vsem delovnim kolektivom, kmečkim delovnim zadrugam, kmetijskim zadrugam, ustanovam ter vsem delovnim ljudem mesta in vasi, k doseženim uspehom.

Obenem čestitamo vsem frontnim in ostalim množičnim organizacijam ob prazniku Osvobodilne fronte. Vsem skupaj pa želimo ob prazniku 1. maja še veliko uspehov in pobud za čimprejšnjo izgraditev socializma.

Mestni komite KPS in Mestni odbor Osvobodilne fronte Celje — Okrajni komite KPS in Okrajni odbor Osvobodilne fronte Celje-okolica — Okrajni komite KPS in Okrajni odbor Osvobodilne fronte Soštanj.

Vsem naročnikom, čitateljem in sodelavcem našega lista čestitamo k prazniku vse delovnih ljudi 1. maju.

Uredništvo in uprava
»Savinjskega vestnika«

27. aprila bo svečano otvorjen oddelek NOB v Mestnem muzeju

V čast 10. obletnice OF, bodo v Celju številne prireditve in ena izmed teh, morda najpomembnejša, bo otvoritev spominskega oddelka NOB v mestnem muzeju. Svečana otvoritev bo v dopoldanskih urah. Zal pa otvoritvi ne bodo mogli prisostvovati vsi, ki bi to želeli, ker majhen razstaveni prostor ne more sprejeti večjega števila ljudi hkrati. Ob otvoritvi bo zapel komorni zbor pod vodstvom Egora Kuneja nekaj partizanskih pesmi. Po otvoritvenem govoru

tovarnah, vedno več nas je okoli naše Partije.

Močni postajamo! Iz lastnih sil sestavljamo preizkušeno armado srčnih in neomahljivih borcev mednarodnega proletariata; armado borcev za mir v svetu!

Nič nas ne omaja!

Počemu pa nas tako klevetajo, če je tako?

Preprosta stvar! Ker nečemo biti lutke nikogar! Ker nam gre za poštenje, pravico in resnico. Naša politika je politika brez zavezanosti oči; naša politika je politika socialističnih rodoljubov, ki jim je domovina jedro, graditev socializma vsebina, kajti ljubiti in braniti svojo domovino se pravi, krepiti mednarodni proletarijat, se pravi utrjevati mir v svetu — se pravi nadalje razvijati politiko, ki so ji temelje postavili Marx, Engels in Lenin.

In na to svojo politiko smo ponosni! Nobenega nismo izdali, nobenega nismo oklevetali. Tisti, ki to z nami delajo, se bodo nekoč pred vestjo proletariata vsega sveta zgrozili, ker je tako na svetu, da resnici nihče ne more glave odbiti. Naša resnica pa ima šestnajst milijonov glav!



H. Schiebel: DELO

bo ogled oddelka. Popoldan bo oddelek odprt tudi za ostale goste.

V Laškem bodo odkrili spomenik padlim borcem

Pred Prosvetnim domom v Laškem bo v petek svečano odkritje spomenika vsem padlim žrtvam, ki so tam pokopane v skupnem grobu. Načrt za spomenik je izdelal ljubljanski arhitekt Plečnik, pri postavitvi pa so strokovnjakom pomagali prostovoljci.

Pred desetimi leti, spomladi 27. aprila 1941 je bila ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda. Pod vodstvom in na pobudo Komunistične partije Slovenije so jo ustanovile progresivne politične in kulturne skupine po vsej Sloveniji in pozvale slovenski narod na oborožen odpor proti okupatorju. Vse slovensko ljudstvo je ta poziv sprejelo in prvič v svoji zgodovini vzelo svojo usodo v lastne roke. Od tega časa pa do danes so pretekli štiri leta v vojni in šest let v svobodi. V teh letih so se naši delovni ljudje požrtvovalno borili za osvoboditev in demokratično ljudsko oblast, za zgraditev svoje države in za zmago takega družbenega reda v njej, ki bo odpravil izkoriščanje človeka po človeku in na socialnih principih urejal življenje in medsebojne odnose državljanov, kakor tudi mednarodne odnose.

Kaj nam je prinesla in kaj nam pomeni doba teh desetih let?

Osvobodilna fronta si je ob svojem rojstvu postavila veliko zgodovinsko nalogo: z oboroženo borbo ljudskih množic streti sovražnika, izvojevati si svobodo in zagotoviti demokratično ljudsko oblast. Zgodovinska odločitev, ki jo je storil slovenski človek, je bila v tem, da ni več iskal rešitve z mledovanjem in prošnjami pri tistih, ki so ga zavajevali in zatirali. Posegel je v tok zgodovine same na revolucionaren način z zavestjo, da mu ne bo nihče drugi priboril nacionalno in socialno svobodo.

V svoji dolgi in težki zgodovini se je naše ljudstvo večkrat poskušalo otresti suženjstva, toda nikdar ni moglo dokončati svoje začete borbe, nikdar si ni moglo priboriti svojih osnovnih življenjskih pravic. Njegovi politični »voditelji« so se vselej izkazali le kot dosledni zaščitniki svojih razrednih in osebnih koristi. Vselej so izkoriščali utrditev svojih položajev in za večje revolucionarne pobude tlačenih ljudi za koncesije pri svojih gospodarjih. V odločilnem trenutku so pa zabodli nož v hrbet našemu ljudstvu. Prav tako so naredili spomladi, ko so pustili delovno ljudstvo na cedilu, sami so pa pobegnili iz države, ali pa se zatekli pod okrilje okupatorja.

Prav tedaj pa je edino resnična, ljudska in borbena organizacija Komunistična partija stopila na čelo zapuščene množice in pozvala vse progresivne sile v borbo proti okupatorju in domačim izdajalcem ter to borbo vodila do kraja, do resnične nacionalne in socialne osvoboditve. V tej težki in krvavi borbi si je naše delovno ljudstvo priborilo eno od osnovnih pridobitev — enakopravnost narodov v skupni domovini. Skovalo si je bratstvo med našimi narodi, katero se nikdar ni bilo tako močno kot je sedaj.

Osvobodilna fronta je od prvega dne upora proti okupatorju in domačim izdajalcem v neprestani borbi krepila svojo politično organizacijo, čistila svoje vrste, jo v teku borbe pretvorila iz občega osvobodilnega gibanja v trdno politično organizacijsko celoto; ustvarila je prvič v zgodovini svojo nacionalno vojsko, postavila temelje in dala konkretno organizacijske oblike novi demokratični ljudski oblasti, z gospodarskimi ukrepi pa pripravljala obnovo in gospodarski razvoj svoje domovine. Samo s tako Osvobodilno fronto, ki je prestala vso dolgo štiriletno borbo, se v njej moralno in številčno krepila ter si pridobila pravih revolucionarnih izkušenj, je moglo naše ljudstvo pristopiti takoj po osvoboditvi k organizaciji države in k obnovi ter graditvi socialističnega gospodarstva. Kot se je v štiriletni borbi Osvobodilna fronta borila za dosego svojih ciljev, ravno s takšno borbenostjo je po osvoboditvi pristopila h graditvi boljšega življenja in se še danes bori proti sovražnikom, ki skušajo, da bi nas zopet zaslužili.

Sedaj, ko praznujemo 10. obletnico rojstva in dela OF, se moramo spomniti in vedeti, v kakšnem položaju se nahajamo in kakšno naj bo bodoče delo naše OF. Naša naloga je, da prav sedaj, ko praznujemo 10. obletnico OF še bolj strnemo svoje vrste in utrjujemo moralno in politično enotnost OF. Nenehno moramo utrjevati bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, neprestano krepiti našo ljudsko oblast s čim širšo udeležbo najširših ljudskih množic v njej. Boriti se moramo za mir, proti vojnim hujskačem, ki skušajo zaleteti tretji svetovni pokolj. Krepiti moramo obrambno sposobnost naše domovine in proizvoditi čimveč na vseh področjih našega gospodarstva in biti budni napram vsem poskusom sabotiranja pri naši izgradnji.

Brez take OF, ki se je kot en moč borila za osvoboditev in v priborjeni

svobodi za izgradnjo in uspešno izvršitev postavljenih nalog, ne bi imeli takih uspehov kot smo jih dosegli doma in tudi izven naših meja. Brez OF, kot enotne vsejudske politične organizacije, ne bi bili sposobni v tako kratkem času izvršiti tako velikih nalog pri izgradnji težke industrije in na drugih gospodarskih področjih. Brez OF ne bi imeli takih uspehov pri ohranitvi miru v svetu, zlasti pa tem delu Evrope. Ravno zaradi tega, ker naša OF zaupa v pravilno pot, po kateri jo vodi Komunistična partija, so mogli naši politični predstavniki pravilno in odločno nastopati v vseh mednarodnih forumih. Borbo za mir bomo nadaljevali prav zato, ker je danes bolj kot kdaj koli prej potrebno ohraniti mir v svetu.

Kot bo naše slovensko ljudstvo z

praznik pregleda dela v težki borbi za boljše življenje: Prav posebno letos, je ta praznik pomemben za nas. Naši delavci bodo pregledali uspehe, ki so jih dosegli od časa, ko so prevzeli podjetja v svoje roke, ko so postali lastniki svojih tovarov. Ta uspeh, katerega je izvajal delavski razred naše domovine, ko je prevzel prvi v zgodovini človeštva tovarne v svoje roke, ni le pomemben za naš delavski razred, temveč tudi za proletarijat vsega sveta, ker mu je pokazal pot, po kateri naj gre.

Uspehi, katere dosegajo naši delovni ljudje v industriji, kmetijstvu in na vseh ostalih poljih družbenega življenja, nam kažejo, da je naša pot pravilna, da se nismo zalekli kot to govorijo naši sovražniki in sovražniki progresivnega delavskega pokreta vsega sveta. S tem, ko je naš delavski razred prevzel podjetja v svoje roke, pa še ni vse končano, temveč se razvija demokracija naše državne upravne ureditve še naprej. V roke neposrednih proizvajalcev ne prihaja samo gospodarstvo, temveč se tudi državna uprava vedno bolj in bolj decentralizira. Njene funkcije prehajajo vedno bolj v roke ljudstvu, ki preko raznih svetov in zborov volivcev sodeluje in upravlja v ljudski oblasti.

Take uspehe pa ne bi mogli doseči delavski razred naše domovine, če ne bi imel prekaljene in izkušene avantgarde — Komunistične partije Jugoslavije, če ne bi bil tesno povezan z vsemi ljudskimi množicami,



UPOR SE JE ZACEL

radostjo nad doseženimi uspehi praznovalo 27. april — svoj največji praznik — bodo delovni ljudje po vsej naši državi slovesno praznovali Prvi maj.

zlasti z delovnimi kmeti, v enotni vsejudski politični organizaciji — Osvobodilni fronti in Ljudski fronti Jugoslavije.

Frontovci mesta Celja proslavljajo deset let plodonosnega dela organizacije

Menda ni frontne organizacije, ki bi jo tekmovalno in priprave za proslavo 10. obletnice OF, ne razgibalo. Mestni odbor OF Celje dobi »dnevno poročila o delu osnovnih organizacij v počastitev obletnice, poročila o praznovanju in prireditvah, ki so se ponekod pričele že teden dni pred 27. aprilom. V Medlogu so na primer posadili tri spominske lipe, v IV. četrti so priredili uspešno proslavo, prav tako v Spodnji Hudinji. Člani ZB so priredili v nedeljo partizanski pohod v St. Lenard nad Laškim. V Zagradu in Polulah so pripravili igro za dan proslave. V Zavodni so imeli slavnostno zborovanje, prav tako v I. četrti. Planinski odsek je v počastitev 10. obletnice priredil vlečslobo v Mozirski planini. V mestu so bile številne fizikturne prireditve.

Celjsani se bodo udeležili skupne proslave pred kolodvorom na predvečer 27. aprila, kjer bo tov. prof. Aškerc govoril o Osvobodilni fronti v preteklih desetih letih. Istočasno bodo na bliž-

njih gričih goreli kresovi, a pred kolodvorom bo nastopil moški pevski zbor SKUD »Ivan Cankar« in godba na pihala SKUD »France Prešeren«. Ta večer bo tudi svečana razglasitev najboljših frontnih organizacij in najboljših sindikalnih podružnic v tekmovalnem razdobju. Najboljši frontni odbori v mestu so: Terenski odbor OF na Dolgem polju, Tretji OF odbor v Medlogu, Spodnja Hudinja, Polule, Prva četrt in Zavodna. Med najboljšje kolektive so se uvrstili: Tovarna emajlirane posode, Tovarna perila, Vrtnarska šola, Mestni magazin, Celjska tiskarna in Pošta.

Naslednji dan, 27. aprila, bo ob 20. uri v Domu ljudske prosvete koncert celjskega komornega zbora. Istega dne ob 10. uri dopoldne bo tudi otvoritev oddelka NOB v Mestnem muzeju, vrstile se bodo fizikturne prireditve, a terenski in vaški odbori bodo priredili lastne proslave, prav tako nekateri delovni kolektivi.

V okraju Celje-okolica bodo nagradili najboljše frontne organizacije

Okrajni odbor OF bo najboljšim frontnim organizacijam, ki so v tekmovalju na čast 10. obletnice OF dosegle največje uspehe, podelili prehodne zastave, prehodna pismena priznanja in praktične nagrade, ki so jih darovali delovni kolektivi kot priznanje najboljšim frontnim organizacijam. Nagradjeni bodo tudi najboljši frontovci, med nagradami bo tudi nekaj brezplačnih mest v naših letoviščih.

Največje uspehe v tekmovalju so dosegli naslednje organizacije OF: Vaški

odbor Zadobrava, Sv. Jedert, Ostrožno pri Ponikvi, Sv. Jurij pri Celju, Jurklošter, Korje, St. Lovrenc pri Storah, Vitanje, Sešče, Rečica pri Laškem, Vransko, Vojnik, St. Pavel pri Preboldu, Loznica pri Zalcu, Arja vas, Lože pri Rimskih Toplicah, Krivica pri Prevorju, krajevni odbor OF Polzela in še drugi.

Med temi bo prav gotovo nekaj takih, ki bodo deležne priznanj in nagrad.

Pomlad bo naša

Prah, ki so ga dvignile okupatorjeve horde se je poleg. Strah pred njimi je še vedno naraščal. Ljudje so se prve dni okupacije skrivali doma, zunanje se niso kazali. Živel so v strahu in premišljevanju. Bili so prepričani vsak sebi. Jugoslavije ni bilo več. Vodstvo je zbežalo. To je v očeh ljudstva zbudilo spoznanje.

Ne, na njih se niso mogli opreti. Od tam niso pričakovali ničesar. Upanje na skorajšnjo osvoboditev je krepilo njihovo zavest.

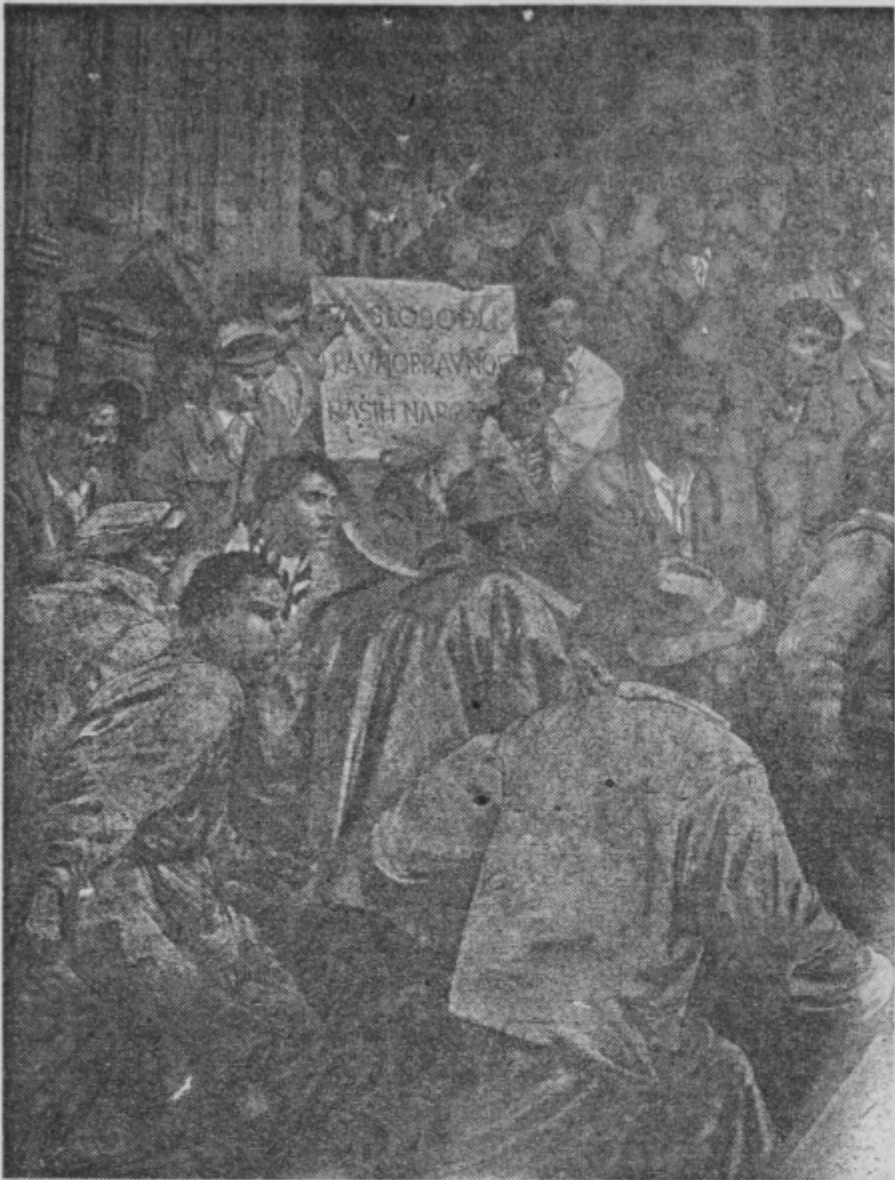
»K Božiču jih bo že vrag vzel, te zelenjake.« Mislili so okupatorja v zelenih uniformah.

Bočna leži v tistem delu doline ob Dreti, ki je najbolj rodovitna in kjer so najlepši gozdovi. Vedeli so, da bo moral nekdo organizirati borbo proti okupatorju. Tako ne more ostati. Neko bo začel.

bil izvoljen prvi terenski odbor OF; sekretar je bil Kovšak. Vsak član odbora pa je imel okrog sebe še tri ljudi in bil z njimi povezan. S tem so onemogočili okupatorju, da bi kakor koli odkril v celoti frontno organizacijo — jedro partizanskega gibanja. Najprej so politično pripravili teren, potem so pričeli z različnimi akcijami. Takrat je bil na Čreti izvršen oborožen spopad maloštevilne partizanske čete z močnejšimi okupatorjevimi silami.

Cez dan se v Bočni ni ničesar spremenilo. Na polju je bilo vse polno ljudi pridnih rok, ki so spravljali s polja zadnje prideleke. Noč pa je prinesla revolucijo. Vsi ti pridni in mirni ljudje so ponoči postali pravi partizani. Ponoči so delali na polju in doma, ponoči so bili na akciji.

Vaški učitelj, ki je bil rodom Nemec je imel radio. Frontovci bi radio nujno potrebovali, da bi ga darovali



Pengov: POZIV K UPORU 1941

V času košnje so se ob večerih vaščani pogovorili o tem in onem.

»Za njih pa ne bomo delali, rajši požgem ves pridelek.«

»Nak, za tujce ne bomo garali. Mi bomo delali, oni pa jemali naš pridelek. Ne, to ne bo nikoli.« Odpor proti nasilju okupatorja je naraščal. Zavest se je krepila. Ljudje so bili kot kup suhega lesa, ki ga je treba samo malo prižgati, da zagori v močnen ogenj.

O Partiji še takrat niso kdo ve kaj vedeli. Odkar pa je bil med njimi Albin Vipotnik-Stigar so se o nalogah in delu Partije dobro seznanili. Stigar je rad prihajal v Bočno med tamkajšnje kmete. Ponosen je bil, da je prav njemu Partija zaupala važno nalogo: Organizirati Osvobodilno fronto v Zgornji Savinjski dolini. Ponosen pa je bil prav tako na vaščane s katerimi je delal, ker je vedel, da bo uspel. Morajo ustanoviti močno organizacijo.

Po presušenih bočanski cesti jo je mahal tja proti hiši kmeta Kovšaka s hitrimi koraki Stigar. Za vogalom je srečal Kovšaka. Ta ga je povabil v hišo. Gospodinja mu je ponudila večerjo. Branil se je in vendar je vzel. Bil je lačen in izmučen od dolge poti.

»Nekaj bo treba ukreniti,« je dejal kar naravnost. »Mi se moramo upreti okupatorju. Res, sedaj še nimamo orožja, vendar kljub temu ne smemo čakati. Takoj moramo ustanoviti organizacijo, ki bo združila vse poštene ljudi tega kraja v trdno fronto proti okupatorju.«

Za hip je utihnil. Prestavil levo nogo prek desne in nadaljeval.

»Vidiš, to bo Osvobodilna fronta. Ta bo tista politična organizacija, ki bo združila vse poštene Slovence in jih vodila z geslom: »Vsi v borbo proti okupatorju in domačim izdajalcem« do končne zmage. Takrat pa bo vse drugače pri nas. Nihče nam ne bo gospodoval. Sami bomo gospodarili, tako kot bo nam prav in za nas boljše.«

Pogovorita sta se, kako bo treba pristopiti še k nekaterim ljudem in jih pritegniti v terenski odbor OF in kakšno bo njihovo delo.

»Do Zagožena najprej stopi,« mu je še naročil pred odhodom.

V Bočni so bili postavljeni prvi temelji partizanstva. V oktobru 1941 je

Savinjski četi. Kje naj ga dobe. Niso mnogo premišljevali. Vedeli so, da ga Fronta bolj potrebuje kot nemški učitelj, zato so mu ga odvzeli.

»Le naj prijavi, saj ga nič ne stane.« Radio ni dobil več nazaj. Ni mogel vedeti, kdo mu ga je vzel, ker je bil preveč razburjen, ko je slišal besedo: partizan.

Terenska organizacija Osvobodilne fronte je vselej pripravila nekaj novega. Za obletnico vdora okupatorja v Zgornjo Savinjsko dolino bo treba skrbno pripraviti večjo in pomembnejšo akcijo, ki bo dokazala Nemcem, da tu žive Slovenci in da ta dežela nikoli ne bo nemška. Nemci morajo pomniti trinajsti april dvainštirideset.

Zjutraj je bila cesta, ki pelje iz Gornjega grada v Smartno ob Paki okrašana. Na vsaki hiši, skoraj na vsakem drevesu ob cesti je visela slovenska zastavica. Vse polno jih je bilo. Takšne krasitve še Nemci niso videli. To organizirano akcijo in pod takšnimi ilegalnimi pogoji je lahko izvedla samo Osvobodilna fronta, ker je imela zanesljive in poštovne člane; v njej so prednjačili partizani.

Osvobodilna fronta je na svoj način dobro proslavila trinajsti april dvainštirideset.

Spomladi je Fronta skrbno pripravila odhod v partizane. Večer za večerom so odhajali v Savinjsko četo. Bočna je dala svoj delež. Šest Zmavčevih bratov, trije Menčakov, trije Mermolovi in še mnogo drugih so se kaj hitro privadili partizanskemu življenju. Bili so svobodni, gozd je bil njihov, vaščani pa so v njih imeli ljudi, ki jih bodo ščitili pred vsakim nemškim nasiljem.

Se bo treba jačati partizanske čete, okrepiti bataljone in udariti z močno vojsko, skrbeti za prehrano partizanov, jih obveščati o premikanju sovražniških čet. To je bilo delo Osvobodilne fronte, ki se je krepila iz dneva v dan, iz zmage v zmago. Tega niso preprečili nemški požigi, niti streljanje najboljših ljudi.

Bočna se je znova dvignila iz ruševin. Na griču nad vasico so sezidali novo, lepšo šolo. Predsednik VOOV Kropa tov. Cepjak je kot gradbeni referent usmerjal delo na gradilišču. V

PRVI MESTNI ODBOR OF V CELJU

V zgodnjem poletju leta 1941 se je vršil ustanovni sestanek Mestnega odbora OF za Celje v dr. Rakunovi hiši na Ljubljanski cesti, v stanovanju tov. Cirila Debeljaka.

Na tem prvem sestanku so bili navzoči: Tone Grčar, sekretar Mestnega komiteja Partije, ki je sestanek vodil, Ciril Debeljak, Hojkar Stane, Lešnik Avgust, Reik-Biba in Marica Frece.

Na tem sestanku so poleg konstituiranja odbora izbrali tudi terenske zapužnike OF in določili denarne podpore družinam partizanov in ilegalcem.

Najvažnejše beležke o sestanku so pisali na cigaretni papir. V primeru nevarnosti so imeli pripravljen izgovor, da proslavljajo obletnico Debeljakove poroke.

Redki so bili v Celju poučeni o tej skrivnosti in skrbno so jo znali čuvati. Ti redki se na cesti niso poznali, le njihove oči so govorile, v njih se je svetil kak čuden, globok plamen. Osvobodilna fronta, voditeljica in iniciatorica borbe proti okupatorju, je bila ustanovljena.

Pri trgovcu Božiču v Stanetovi ulici sta tov. Lenka in Marija imeli vedno polno roko dela z razmnoževanjem ilegalne literature. Ključar-Kožuh, ki je imel trgovino v Razlagovi ulici, je poleg krzna in ostalih potrebščin prenašal po mestu v zavojih še marsikaj drugega, za kar ni smel vedeti okupator.

K Stibeljnu in Dolerju na Mariborski cesti so kurirji stalno prinašali in odnašali prepovedano literaturo, ki jo je Igor ciklostiral v Jagričevi hiši pod

Jožefovim hribom. Ivanka Uranjek je hodila po važna sporočila na javko k tov. Čuku v Aškerčevu ulico. V Frecevi dvorani na Dobravi so kar preprosto sekali drva. Od tam so po večerih nosili na javke ilegalno literaturo, ki so jo tam ciklostirali. Pino Božič in Hojkar Stane sta se shajala z najzanesljivejšimi pri kopanju v gozdu nad Petričkom.

Delo Osvobodilne fronte v Celju je zavzelo širok razmah. Nemci so se, kljub oni pravilici Kulturbunda o nemškem Celju, počutili nesigurne. Plamen, ki je tlel pod pepelom, je tu pa tam buhnil na dan. V tej ali oni ulici so se pojavili protiokupacijski letaki in napisi. V okolici Celja so se vršili požigi in napadi na čuvarje Rajha. Okoli Griž, Zabukovce in Sv. Pavla pa je neznano kam izginilo mnogo mož in fantov.

Gestapo je vohal in razpredal na vse strani svoje špijonske mreže, toda vedno je zagrabil v prazno. Pravih povzročiteljev ni našel. Težka mora je legla na nje...

»Prišel sem poravnat račun za prejšnji mesec.«

»Da, da, takoj pogledaj, kako je s to stvarjo,« je odgovorila prijazna blagajničarka svojemu dobremu znancu.

»Račun je že plačan, plačala ga je vaša gospa danes popoldne.«

»Ah, takol! Popoldne?«

»Da, po-pol-dne, hvala.«

Blagajničarka v Zadrugi trgovini pri Starem piskru je izvršila svojo nalogo.

V slaščičarni RUGO, sedaj NANA, zre prodajalka skozi okno. Vrata se od-

pro, vstopi gospod in jo prijazno pozdravi. Naroči si peciva, vendar take vrste, ki ga trenutno nimajo. Pogleda se, poznata se, vendar se ne izdata.

»Gospod, oprostite, popoldne bo zopet sveže pecivo kalčrsnega želite.«

»Po-pol-dne, dobro, se bom gotovo oglasil.«

Prava beseda najde vedno pravo mesto!

To so javke celjskih aktivistov!

28. oktobra 1941 ustrelil gestapovski patrolja po izdaji v slaščičarni RUGO kurirja, ki je prinesel važne novice iz Maribora. Miloša Zidanška pa aretirajo. Obdan od stražarjev stopa Miloš z dvignjenimi rokami preko važnega praga na ulico. »Sedaj...« mu blisne skozi možgane. Močne roke se stegnejo in odrinejo stražarja. Začuje se rezki švabski »Halt!« Miloš je v trenutku sredi množice in izgine, kakor bi se vdrl v zemljo. Pri tov. Lenki najde varno zavetje. Švabi zastoj iščejo »bandita« Miloša po Celju.

Aretacije se vrše vso noč in ves naslednji dan. Stari pisar požira vedno nove aretirance... Gestapo slavi svojo prvo zmago. Preko trideset najboljših je v zaporu. Osvobodilno gibanje v Celju je v kati zatrto, puntarji, ki se upirajo Führerju, so pod ključem... Toda ne vsi! Na njihova mesta stopajo novi in delajo še pod težjimi okolišninami. Ne zaporu v Starem piskru, ne streljanje talcev jih ne more odvrti od borbe za svobodo. Gestapo se je v svojih računih ušel. Ideje Osvobodilne fronte so močnejše od smrti!

Celjski delovni kolektivi so se dostojno pripravili za praznik Osvobodilne fronte in 1. maj

Člani sindikalne organizacije so v vseh podjetjih tekmovali na čast 10. obletnice OF. Tekmovali so za čim boljše izpolnitve proizvodnega plana, pri prostovoljnem delu, v pomoči frontnim organizacijam, v izvajanju delovne discipline, v kulturno-prosvetnem delu in v delu ljudske tehnike. Uspehi so bili povsod vidni, vendar so se posamezni kolektivi še posebno izkazali:

NAJBOLJŠA JE TOVARNA EMAJ-LIRANE POSODE,

ki je plan proizvodnje dosegla z 125%. Kvaliteta izdelkov se je v drugi polovici tekmovalja zelo izboljšala. Delavci in nameštenci so v tekmovalnem razdobju prispevali nad 19.000 prostovoljnih ur pri delu v tovarni in pri dograditvi samskega doma na Mladavskem hribu. Njihovi odbori ljudske tehnike so pomagali ljudem na podeželju s popraviljem orodja, posode itd. Delovna disciplina se je izboljšala za 2%.

V okviru kulturno-prosvetnega dela so bila mesečna politična predavanja po oddelkih. V šestmesečnem tekmovalju je bilo 180 političnih in gospodarskih predavanj. Svečano so proslavili 29. november in dan JA. Obdarili so otroke za Novoletno jelko, pridobili so 98 novih članov za SKUD »Ivo Ključar«. Število naročnikov za časopise je naraslo. Člani sindikata so prečitali 2259 strokovnih in leposlovnih knjig.

Poleg tega so postavili tri nove sindikalne aktivke. Organizirali so tečaj za člane delavskega sveta in 310 raznih krožkov po sindikalnih aktivih. Za postavitev spomenika padlim borcem so zbrali 62.000 din, za spomenik padlim talcem pa 34.000 din.

V okviru ljudske tehnike so poživeli tri krožke in sprejeli 45 novih članov. Izdelali so štiri štedilnike za bolnico, štedilnik za obratno ambulanto, tri štedilnike za kuhinjo, izdelali razne žlebove in remontirali strožnice. Požrtvovalni člani kolektiva so si v tekmovalju med sindikalnimi podjetnicami upravičeno priborili prvo mesto.

TOVARNA PERILA JE NA DRUGEM MESTU

V Tovarni perila so proizvodni plan dosegli s 115%. Svojo obljubo so presegli za 9%. Tudi v pogledu kvalitete

šoli se je že pričel pouk, ko so gradili zadrugi dom. Mislili so na ustanovitev kmetijske obdelovalne zadruge. Aktivisti so jim že mnogo povedali o zadrugah.

»Stroji, traktor...«

»Saj, nemara bo res boljše, če med rtičami ne bo več mejnika. Ta kamen nam je večkrat samo v napoto.«

Tako so ugibali. Proti večeru je šel Kovšak na polje. Na vogalu njive je stal njegov mejnik. Zamislil se je. Nekoč smo se kaj hitro odločili. Sprejeli smo sklep. Izvršili akcijo, ki je uspeša. Zakaj bi tokrat toliko mislili. Ustanovimo zadrugo.

Iz sanjarjenja ga je predrnil prihod sosed, ki je s težkimi čevlji stopal po brazdi. Kovšak je zgrabil mejnik in ga odmaknil.

»Tu je zadruga...«

Sosed je pristopil, ga potrepil po rami rekoč:

»Zagoženovo je tudi zadruga.«

V vasi je hladen spornoladanski večerni veter zapihal po zadrugah njih...

B. V.

VZOREN JE TUDI KOLEKTIV VRTNARSKÉ SOLE

V Vrtnarski šoli je podružnica majhna. Steje le 26 članov. Zaradi slabega vremena je bila proizvodnja tega kolektiva pod planom, edino plan oddaje je bil izvršen. Neupravičenih izostankov niso imeli. V tekmovalju so imeli 7 predavanj. Za strokovni dvig članstva so organizirali tečaj in strokovna predavanja. Tudi na političnem izraževanju so se dobro izkazali.

CELJSKA TISKARNA JE TUDI USPEŠNO TEKMOVALA

Kolektiv Celjske tiskarne je plan presegel za 33%. Člani sindikalne podružnice so prispevali 1900 prostovoljnih ur. Poleg tega so za volitve izdelali vse volilni material. Odstotek neupravičenih izostankov je silno majhen. V podjetju so imeli stalne študijske sestanke in redna predavanja. Za člane delavskega sveta so tudi priredili tečaj.

PRIDNO SO TEKMOVALI TUDI CELJSKI POŠTARJI

Posebno velike uspehe so imeli pri prostovoljnem delu. Pri delu na ekonomiji, pri odpravljanju ruševin in olepšavi mesta, pri razkladanju vagonovskih pošiljk in pri gradnji zadrugnih domov so prispevali 1800 prostovoljnih ur. Poglobili so politični in strokovni študij. Vsak mesec so imeli množični in delovni sestanek. Delo ljudske tehnike je v mnogem izboljšalo delo celotnega podjetja.

Mladina šoštanjskega okraja v času tekmovalja na čast 10. obletnice OF

Tekmovalje je v teh šestih mesecih razgibalo mladinske organizacije. Posebno živahno je bilo delo mladine šoštanjskega okraja v mesecu marcu v predvolilnih pripravah.

Med najboljšimi kolektivi so se uvrstili aktivni v Solčavi, Saleku, Velenju, trški aktiv v Velenju in aktiv zabojarne LIP Nazarje.

V Solčavi so na pobudo mladine ustanovili lani izobraževalni tečaj, katerega je vseskozi obiskovalo 90% mladine. Uredili so si mladinsko sobo, za katero so pohištvo sami izdelali. Igrali so več iger, katere je ocenjevalna komisija pohvalila. Solčavska mladina goji tradicijo še iz časov, ko je Solčava bila zibelka partizanstva v okraju. Zavedna mladina je nekajkrat preprečila beg čez mejo ljudem, ki so zaradi slabe vesti hoteli zapustiti državo. Ustanovili so strelsko družino. Organizirali so tudi izlet na območje karaulo. Grančarje so obiskali in nesli s seboj zastavo CK LMS, katero so dobili kot najboljši aktiv v Sloveniji.

Mladina v Saleku je postala zelo samostojna. Uredili so si knjižnico in mladinsko sobo. Na lastno pobudo so organizirali sanitetni tečaj. Pri gradnji zadrugnega doma ima mladina največ prostovoljnih ur. Sestankov se udeležujejo skoraj vsi mladinci in mladinke. Pridno pomagajo tudi kmetijski zadrugi. Izkopali so padlega borca 14. divizije na Kozjaku in ga prenesli v skupno grobnico. Na kraju kjer je borec padel, so odkrili spominski ploščo. Tudi pri izvenarmadni vzgoji imajo uspehe. Pri gasilski četi je desetina deklet-gasilk. Postavili so tudi nov mladinski aktiv

v Plešivcu in prednjačijo v centru predvojaške vzgoje.

Mladina iz Velenja se pridno izobražuje in pomaga pri gradnji zadrugnega doma. Marca so opravili nad 250 prostovoljnih ur.

Aktiv zabojarne v Nazarju se deli v štiri grupe. Na svojih sestankih posegajo v planske naloge podjetja. V proslavo 10. obletnice OF so tudi v prostem času delali zaboje. Politično delo in izobraževanje med to mladino je postalo vsakdanja stvar.

TUDI MIZARSKO PODJETJE V ŠOŠTANJU JE DOSEGLA LEPE USPEHE V TEKMOVANJU

Sklepe, ki jih je kolektiv mizarske delavnice v Šoštanju v času tekmovalja sprejel, je tudi častno izvršil; nekatere celo predčasno. Lani so letni plan dosegli že 7. decembra, do konca leta pa so ga presegli za 3%. Izpolnili so tudi obljubo, da bodo izdelali 10 vrat za sindikalni dom. Tudi pri vzgoji kadrov so dosegli lepe uspehe.

Ko je delavstvo izvršilo svoje prvotne obljube, so si postavili še štiri tekmovalne točke. Zgradili so novo klejarino dva meseca pred rokom. S tem so si olajšali delo, ker jim sedaj ni treba več nositi lesa iz delavnice v delavnico. Izgotovili so tudi nov mizarski stroj. Stroj je razbremenil starega, ki je povzročal vsega še zelo zastareli in povečali proizvodnjo delavnice. Tudi ta stroj so izgotovili mesec in pol pred rokom. Delavci pridno pomagajo pri gradnji sindikalnega doma. Kolektiv je januarski plan presegel za 8%, februarški za 6%, a v marcu za 3%.

KULTURNI PREGLED „SAVINJSKEGA VESTNIKA“

GORINŠKOVA

RDEČA KAPICA V CELJSKEM GLEDALIŠČU



Avtor »Rdeče kapice« — Danilo Gorinšek

da izbire, zakaj le malo je pisateljev, ki bi se bili posvečali mladinski literaturi. Dobro pisati za otroke je težko. Še težje je napisati mladinsko igro tako, da bi prevzemala mlado in staro, da bi v njej vsak nekaj »dobilo«, da se ne bi starejši »otroci« zmrdovali, mlajši pa bili preveč »otročji«, če bi jih igra kljub vsemu potegnila za seboj. Res, težko za pisatelja, za režiserja, za igralce. Nekaj praklenega mora žareti v delu vseh treh, nekaj tistega, iz česar je človeštvo rodilo gledališče. Vzgojni pomen mladinskega gledališča pa je neprecenljiv, saj poleg izobrazbe in etičnih dobrin, ki jih vsaja v mlada srca, vzgaja sebi publiko za kasnejše čase. Prav je, da skrb našega gledališkega vodstva za mladinski theater posebej poudarimo, če smo že omenili kočljivost in zahtevnost najlepše pa tudi najhvalejnejše naloge gledališča, katero je zadnja leta naše vodilno gledališče kar nekako pozabilo.

O delu Danila Gorinška za naše mladinsko leposlovje bi bil lahko spregovoril sicer skrbno in lepo urejeni Gledališki list. Njegova Rdeča kapica je tvegan poskus, kako dramatično razširiti, življenjsko obogatiti prastaro pravljico, znano širom po svetu. V pravljici je vse mogoče in tega se je avtor z obema rokama poslužil. Za moj okus kar preveč. Osnovna ideja dela je dala režiserju Gombaču osnovni koncept režije, ki je razodevala veliko veselje do dela, smisel in čut za prostor in dovolj uravnoteženo prizadevanje za domisleke, ki jih utemeljuje vsebina in jih dovoljujejo tehnična sredstva našega odra. Igra pa je pisana tako, da bi prav lahko režiserja potegnili od osnovnega koncepta k iskanju domislov, ki bi vsi skupaj ne tvorili umetniške celote in za umetniško višino predstave niti ne bi bili pomembni. Verzi napovedovalca so mi bili všeč, režija napredne pa ne, ker se mi je zdela v prehudem stilnem nasprotju s sceno, predvsem pa s »slovenitvijo« dela.

Igralci so se potrudili in dali like dostojno in vestno. Posebej bi z veseljem omenil pažnjo, ki jo je režiser oz. igralski kolektiv posvetil jeziku, tehniki govora, pravilni in razločni izgovorjavi, čistosti izreke. Bile so sem in tja manjše pomanjkljivosti, toda ugotoviti je treba, da naše gledališče tudi v tem pogledu v svoji prvi poklicni sezoni raste. Posebno velja to za naše

poklicne gledališčne, pri katerih čuti, kako si utirajo pot v to stran svojega poklica: pri teh mi je bila všeč dinamika, tempo, pa tudi osnovna melodija in ritem. Imel sem vtis, kakor da je režiser bolj pazil na zvočno vsebino vlog kakor pa na vizuelno. Čeprav sta obe važni, se mi zdi, da je dal prvenstvo prvi. Pašo očem pa je preskrbela bogata scena (akad. slikar Marjan Pliberšek) v prijetnem domačem občutju. Naslanjanje na bogato sceno nekateri štejejo med manjvredne stvari, kar pa ni nimmer prav. Ta scena je režiserskemu konceptu lepo odgovarjala. Bila je bližja arhitekturi kakor slikarstvu, budila je domišljijo in dajala režiserju in igralcem velike možnosti pri obvladovanju prostora.

V glavnih vlogah so nastopali Bogdana Vrečkova, Cervinkova, Božič, Golobova, Zorko, Sadarjeva, Grobelnik in Drozg. Koliko generacij je združila predstava! Na prvem mestu bi omenil Sadarjevo, ki je v tej sezoni praznovala pomemben igralski jubilej. Odigrala je svojo vlogo s prikupno dobrodušnostjo, s smislom za preprostost in stvarnost. Zorko je s pravo mero komičnosti vzbujal med starim in mladim salve smeha. Pokazal je talent in temperament. Prav tako Golobova, ki je imela enako hvalno vlogo. Vrečko, Cervinka, Grobelnik in Božič so ob skromnem besedilu oblikovali ljubeznive tipe, skrbno naštudirane v glasu, kretnji in v obrazu. Drozg je svojo nič kaj lahko vlogo zadovoljivo rešil. Maska je sicer nekaj, kar bo večinoma združeno z gledališčem, toda taka, kakor jo je imel Drozg tu, je naporna in problematična. Drozg med mlajšimi igralci kaže največ talenta in tudi veselja do dela in dokajšnjo izrazno moč. Tudi ostali so, kakor rečeno, k uspehu predstave doprinesli svoj delež: Božič Silva, Umek, Peer, Zdravčeva, Gobčeva, Koželjeva in oba Goloba. Posebej naj omenim Goršičevo in Furmana, ki sta vsak s svojim nastopom pokazala plemenito ljubezen do legega odrskega izraza. Nemajhno skrb je moral režiser posvetiti gruči svojih malih sodelavk in plesalk, ki so odplešale tri prikupne plesne, naštudirane v plesni šoli Sonje Gorjančeve. Učenke so pokazale velik napredek v gibanju in kretnjah.

Rdečo kapico bomo zapisali med uspele prizoritve našega gledališča. Predstava izpricuje resno delo in sposobnost pa tudi resnično ljubezen do poklica. Vse, česar se ni, bo to trojico prišlo. Saj si naše poklicno gledališče tako rekoč šele ustvarja tla pod seboj.

VEČER lepih MELODIJ

Bil je lep večer dne 3. t. m., eden najlepših, kar so jih v zadnjih časih doživeli glasbeno dovzetni Celjani, in takih je v našem slavem mestu kar mnogo — hvala tradicionalni naprednosti prebivalstva. Prosvetni motrilec je s ponosnim užitek bil sodeležen nepriljubljenega, spontanega triumfa prirediteljev, orkestra »Ivan Cankar«, ki mu je bilo lani priznano prvenstvo med vsemi istovrstnimi orkestri ne samo v Sloveniji, ampak v Jugoslaviji sploh. Ta »večer« je bil ponoven dokaz, da ta naš skromno-ponosni orkester ne samo je, ampak hoče ostati na svojem odličnem, lani odlikovanem mestu. — Sama volja pa ne donaja uspehov; koliko izmed poslušalcev, ki so docela napolnili dvorano in so zbrano dojemali dovršeno izvajane melodije, je pač vedelo ali se zavedalo, da ona dvajsetorica umetnikov, ki mirno dostojanstveno zavzema oder, skozi tedne in mesece vestno hiti k večernim vajam, vsak (in vsaka) utrujen po napornih obvezni službi, a osvežujoč se v idealnem stremljenju za lepoto ter v pobudi za narod. Ure in ure se vadijo, se strinjajo v celoto kot prava enota ansambla, harmonično zgrnjena ob vzornem, neskončno strpljivem in bistrem dirigentu Dušanu Sancinu. Dosegel je, da se vsi zvočki vseh instrumentov zlivajo v skupnost ene same harmonije; doseženo je, da vsak svirač obvlada sebe in svoj instrument; zdaj je na isti liniji tudi druga

violina, ki je prej malce zaostajala.

Tako »moštvo« (vmes so tudi enako-pravne tovarišice!) je kos vsaki skladbi, ne samo tehnično, ampak čustveno-interpretativno. Zato more sestaviti program katerekoli vrste; vsakega reši in bo rešilo dovršeno. Tudi tokrat, ko je bil program izredno spretno in ustrezno izbran, pri vsestranosti enoten; razlikovit in privlačen do neprestane napestosti poslušalcev. Zastopani so bili samo priznani skladatelji: Grieg (s prelepo, zelo zahtevno Holberg-suito), Fibich (z dražestnim »Poemom«), Gossec (brhka »Gavota«), Mascagni (glasovit Intermezzo iz »Cavallerie«), Dvořák (duhovita »Humoreska«), Svendsen (klasična »Romance«), Schubert (zamaknjena »Podoknica«), Monti (strastni »Cardas«); kot poslastica pevske točke, slovenske seveda: poleg več narodnih: Simoniti (»Talecm«), D. Jenó (»Na tujini tleh«). Koncert so poživili in popestrili solisti: B. Gorše (violina), ki je virtuozno sviral Svendsena (izmed vseh lepih morda najlepša točka programa!) in Schuberta; ter za pevske točke Justina Kovarčičeva (sopran) in dr. H. Završnik (bariton), ki bi svojo prodorno glasovno zmogljivost morda rajši prikazala na kakih mogočih arzi, a sta čustveno zajela brhko melodijo slovenske preproste pesmi. — Vse solistne točke je orkester spremljal brezhibno in lastnovredno.

Bil je prelep večer teh lepih melodij! Veselimo se — prihodnjega... Joža T.

Kulturna delavnost v Laškem ne sme zamreti

Že v času stare Jugoslavije je bilo Laško središče kulturno prosvetnega dela. Med vojno in še precej časa po osvoboditvi pa je kulturno prosvetno delo precej zašepalo in zamrlo. Razna društva in organizacije so poizkušale kulturno prosvetno dejavnost dvigniti na predvojno raven, vendar brez uspeha. Pojavili so se celo ljudje, ki v tem pogledu niso znali združiti vseh kulturnih delavcev v eno skupno prosvetno enoto, katere bi bila kos razbiti domišljiji, češ saj ni več ljudi za kulturno prosvetno delo in tako je Laško do 1949 leta živelo brez kakršne koli večje kulturno prosvetne dejavnosti. S prihodom tov. Gorič Julija v rudi Laško pa se je stanje v tem pogledu na mah spremenilo. On je znal na podlagi strokovne sposobnosti priteg-

niti v SKUD ljudi, njemu gre zasluga, da je današnji pevski zbor na takšni višini kot je. Prišel je z rednimi pevskimi vajami in potem združil pevske sekcije SKUD Laško in Rečica v močan pevski zbor, kateri je samo v lanskem letu nastopil preko 30krat. Priporočil si je lansko leto na okrajnem, oblastnem in republiškem tekmovanju prvo mesto. Pevski zbor trenutno šteje 70 agilnih članov in bo po zamisli tov. Goriča kot pevovodje štel v najkrajšem času okrog 100 pevcev. Tudi letos je zbor tekmoval na okrajnem, pokrajinskem in republiškem tekmovanju ter dosegel zelo lep uspeh.

V počastitev 10-letnice Osvobodilne fronte pa je SKUD Laško-Rečica priredil v Laškem v soboto 7. aprila koncert, na katerem so sodelovali moški, ženski in mešani pevski zbori. Ob tej priliki so zapeli preko 20 pesmi, katere je občinstvo sprejelo z velikim odobravanjem, tako da so morali nekatere pesmi na željo poslušalcev ponoviti. Prav posebno pa se je priljubila navzočim tov. Škorjato-va, katere jih je z vmesnim solo navdušila do vrhunca in ni bilo ploskanja ne kraja ne konca. Isti koncert je bil drugi dan ponovljen v Sindikalnem domu v Rečici ter zopet prvo lepo uspel. Čisti dobitek obeh koncertov je bil namenjen postavitvi spomenika padlim borcem in talcem v Laškem, katerega bodo odkrili dne 27. aprila.

V počastitev proslave 10 letnice OF je SKUD »France Peternele« v Laškem pripravil program še za nadaljnjih pet večerov. Ob tej priliki bomo videli dramo »Operacija«, telovadno akademijo, prirejen bo instrumentalni večer z nastopom solistov, pevskega zbora in folklorne skupine. Ljudska univerza pa bo pripravila predavanje. Na predvečer praznika bo centralna akademija.

Zato pričakujemo, da bo delo na kulturno prosvetnem polju v Laškem doseglo predvojno raven in prešlo v stalno tekmovanje z ostalimi SKUDI celjskega okraja. Z. E.

Kajuhova mama

v 50. letih življenja

Obiskal sem Kajuhovo mamo, ki je te dni proslavila 50. letnico življenja. Vedel sem, da bo pogovor z njo zbudil v njej spomin na vse težave tekom življenja in nepozabno izgubo padlega sina Karla in pred kratkim umrlega moža.

Marijo Destovnik, ali »kakor ji po domače pravijo — Kajuhova mama poznajo naši malčki po vsem okraju. Tudi od drugod so jo prišli obiskat. Tudi jo imajo. To ljubezen na jim tudi ona vrača. Prijazna je v vsakim, vsakemu svetu in mu da primerno besedo. Tudi bivši partizani jo radi obiščejo. Maršikateri ranjen partizan »stirina« je nosil obveže in se zdravil z zdravili, ki jih je preskrbela Kajuhova mama. Zato so ji zahvalni. Doma ima vse polno pisem znancev, ki jih ima precej.

Po osvoboditvi je bila izvoljena za sekretarico AŽ v Šoštanj, nato je bila sekretarka MOOF Šoštanj, sedaj pa je blaginjska Mestna frontna organizacija. Ulični poverjeniki MOOF Šoštanj prinašajo njej članarino od nad 1200 članov Fronte v Šoštanj. Kajuhova mama pa se večkrat jezi na njih, ker neredno pobirajo članarino, kar za več mesecev skupaj. Kot obiskovalka je bila lansko leto nagajena, ker je dobro vršla po-verjeno nalogo. Je tudi članica MLO Šoštanj in skrbniška sveta pri Svetu za socialno skrbstvo. Njeno delovanje v teh organih pripomore, da se skrb za človeka iz dneva v dan izboljšuje v okraju.

Kdo je ne pozna? Otroci iz osnovne šole? Le vprašajte ga, kaj ve povedati o Kajuhovi mami. Vprašajte ga tudi, katero Kajuhovo

pesem pozna. Sleherno njegovo pesem bo deklamiral, Kajuhova mama pa mu kaj rada pomaga pri izgovorjavi lepo doneče slovenske besede.

Ob spominu na sina ji je vztrepetala zila na licu, iz očesa pa se ji je izlila velika solza materine ljubezni... N. K.

V PONIKVI PRI GROBELNEM SO IGRALI »DOMNA«

Poročilo je sicer zapoznalo, vendar je treba omeniti požrtvovalnost diletantov v Grobelnem, ki so se zares potrudili. Igra katere so pred nekaj časa uprizorili, lahko uvrstimo med največje uspehe kulturnoprosvetnega dela v tem kraju. Posebej je treba poudariti pozornost igralcev na jezik. Slaba izgovorjava je po navadi največja hiba na amaterskih odrih. Uspeh, ki so ga dosegli, je plod resnega dela, igralske discipline in ljubezni do gledališkega stvarjanja. Posebno dobro so odigrali svoje vloge Sova, a tudi Urh, Anka, mati in Spilkin Jožek niso bili slabi. Skoda, da so se prehitro razšli. Naštudirano igro bi lahko uprizorili še kje drugod.

Oton Župančič:]

PRVOMAJSKA

Pesem nam je v srce padla — v srce padla, nam prinesla nove sanje — nove sanje, pesem srpa, pesem kladva v lepe dneve pomladnje, pesem, pesem srpa, pesem kladva.

Naša njiva vsa je zlata — vsa je zlata, čaka žetev nas klasata, vse je belo, naše je železo belo — kladvo nam bo vroče pso, žetev, žetev čaka nas klasata.

To je naša mlada, zdrava — mlada, zdrava pesem bratstvu vsega sveta — vsega sveta: pesem vsemu svetu prava, maja prvega zapeta, vsemu, vsemu svetu pesem prava.

Dr. Josip Tominešek:

JEZIČNI DOHTAR RAZPRAVLJA

VII. Diskusija

1. Pravzaprav je v vsako, tudi jezičnega dohtarja razpravljanje le slovenska beseda za diskusijo. Za naslov je postavljena zato, ker sem nedavno na nekem sestanku slišal, da je predsednik po končanih poročilih odbornikov navzočih pozval na »diskuzijo« (morda je izgovoril celo »dikuzijo«). Taka oblika je »hapačna; komur ne zadostuje lepa domača »razprava« in se po današnji priljubljeni navadi — razvadi: rajši postavi s tujko, mora znati njeno pravilno obliko, in ta je le diskusija, vzeta iz latinščine. Da se reče »dis« (in ne »diz«), je pač vobče znano; saj bo malokdo, ki bi ne poznal besedi: disciplina, diharmonija, disident, diskréten, dispenza, distanca. V drugem delu besede (-kusija) stoji -s- zato, ker ima latinščina zanj -ss- (dva -s-), kakor je to n. pr. v besedah: koncesija, procesija, profesija, misija; medtem ko je eden -s- v: (dis) pozicija, menza, univerza, kurz, analiza (iz grščine), dia-

gnoza (iz grščine) in mi za ta -s- pišemo in govorimo -z-, ne pa v diskusiji.

2. V slovenskih službenih spisih in tudi sicer seveda, n. pr. na naslovnem listu letošnjega Koledarja Prešernove knjižnice beremo naše geslo: »Smrt fašizmu — svoboda narodu«; Hrvatini in Srbi pa pravijo: »... — svoboda narodu.« — Kaj je prav? Svoboda ali svoboda? Nedvomno imajo prav naši bratje, a slovenski separatizem je izgrešen. Geslo je namreč vzklilo: »Smrt!« — »Svoboda!« — Vzklil pa ostane v izvorni obliki in se ne pregiblje. Če komu nazdravljamo, mu ključemo »slava!« ne pa »slavo!« Če kaj odklanjamo, zabrusimo »sramota!« (češki hanba!), ne pa »sramote«. Čisto pravilno se konča pravkar izdana Spomenica padlim borcem z vzklikom: »Večna slava... borcu...«. Ne pa morda »večno slavo...«. Saj v takih primerih ni mišljeno, da mi kaj želimo, pričakujemo ali karkoli, ampak k dejstvu vzklikamo. Zatorej i mi Slovenci složno z brati i nadalje

vzklikamo k dejstvu: »Smrt fašizmu — svoboda narodu!«

3. Na uličnem stenčasu smo nedavno brali: »Stranke se naproša, da dvignejo čevlje«, in malo nižje: »Dvignite vaše slike!« V teh kratkih stavkih prežijo tri opasne hibe in ena splošna slabost. »Naprosi se« je nezdrav in nepotreben jezikovni surogat namesto poštenega domačega »prosim, prosijo se« (res ima v Pravopisu »naprosi se« mrtvaški križec). Zveza »stranke se naproša« je ponoven slučaj jezikovne okužbe, ki sem ji ravno jaz že pred štiriidesetimi leti razkril zdravilo (v »Antibarbarosu«). Kakor je napačno »knjigo se bere« (prav seveda: »knjiga se bere«) in je napačno »junca se žene« (prav: »junec se žene, junca ženemo«); prav tako moramo reči: »stranke se prosijo, jih prosimo.« — »Dvignite vaše slike« je rečeno po nemško; slovensko seveda: »dvignite svoje slike«, kakor »oblečemo svoje hlače«, ne pa, da oblečemo »naše« hlače; kakor pravimo: jaz spoznam svojo napako, ti spoznaš svojo napako, mi spoznamo svojo napako itd. Nemec pa loči: ich ... meinen Fehler, du deinen, wir unseren, pri vsaki osebi različno. O tej elementarni in prejšnji na-

paki bom morda še kdaj posebej spregovoril. — Končno še tisti »dvignem čevlje, slike«; tudi ta je prevzet iz nemškega bebenen, samo da se je prvotni pomen dviganja v nemščini že izgubil (heben) in se bebenen rabi za prevzetje česa zbranega, shranjenega, pripravljenega; naš dvigniti pa je ohranil se pravi pomen, da se kak predmet vzdigne kvišku, navadno težak: dvigne se skala, sod, potopljena ladja, tudi roka. V pomenu: prevzeti kaj pripravljenega, se beseda (toda samo dvigniti, ne pa dvigati!) povsod razširja in je sprejeta v uradno, kajpada vse prej, ko vzorno frazeologijo, tako da je spričo jezikovne nezavednosti pišoče mase kar pričakovati splošno uveljavljenje. In bi vendar mogli in morali tako pristno po naše napovedati: »Pridite po knjige, žemlje, izkaznice; prevzemite, vzemite, odnesite jih.«

4. V veletrgovini je vse masovno: prav! Ni pa prav, če je v napakah, pa makar jezikovnih, tudi masovna. Ljudski magazin NA-MA je v časopisju objavil naslednjo svojo reklamno ponudbo: »Ljudski magazin, obvešča vsem svojim odjemalcem, da imamo na zalogi različno tekstilno blago za perilo in oblačilo, čevlje po meri in po okusu,

po izbiri prvovrstna emalirana posoda, za darila so na zalogi stekleni servisi, za pecivo, kompot, liker in vino, kakor tudi kristalne vaze od svinečnega kristala. Prispel je cement, ravnotako prispeva različno prvovrstno blago za električno instalacijo za gospodinjstvo in gospodarstvo. Kmetje in delavci, ogledajte si Ljudski magazin, ker za vsakega je možen nakup s kmečkim in industrijskim boni.«

Magazin je gotovo dosegel svoj reklamni namen; našeto blago pozna vsak, a kdo izmed bralcev se spotika — nad jezikovnimi zavoznostmi, ki smo jih v ponatisu podčrtali a jih ne bomo popravljali v brezplačno reklamo. — Stavki, kakor: »magazin obvešča vsem svojim odjemalcem, da imamo prvovrstna posoda«, taki stavki se morda čujejo v DiD-u ali pa jih skuje začetnik v slovenščini, kakor je n. pr. tisti, ki na javnem mestu oglašja doslovno, da se proda »ena Kuhinska postelja za pokrit, ena Posteljni vložek s peresom, ena Postelja, ena Stelaža za obesiti, ena Madraca...«

Taki jezikovni naduhi dohtar ni kos; poklicati morate doktorja.

Hočemo biti na svoji zemlji svoj gospodar

To našo lepo zemljo je z orožjem v roki osvojilo delovno ljudstvo tujih in domačih izkoriščevalcev, danes pa si s poštenim delom, pod vodstvom Partije v okviru Fronte, navzlic informbirojevskim oviram ustvarja lepšo bodočnost.



TEDENSKI PREGLED DOGODKOV

ŠIROM PO SVETU...

NA KONFERENCI V PARIZU JE GROMIKO ZAVRNIL PREDLOG TREH ZAHODNIH VELESIL

Pred dnevi je v svetovni javnosti bilo mnogo govora o malenkostnem, a vendar upanje vzbujajočem sporazumu, ki se je po številnih neuspelih sestankih pomočnikov ministrov, končno le pokazal. Na 35 sej pa je Gromiko zopet podrl nade mlajših ljudi in zavrnil predloge ZDA, Francije in Velike Britanije, sedaj pa traja diplomatski boj, pod strop visoke konferenčne dvorane v Parizu so se dvignili okoli 2 milijona besed — doslej lasje.

TRYGVE LIE JE ODPOTOVAL V SIRIJO

Generalni sekretar Združenih narodov je na svojem potovanju po srednji, južni Evropi in po zapadni Aziji prispel v Damask, glavno mesto Sirije. Obiskal bo tudi Beirut in Tel Aviv. Trygve Lie je izjavil, da nima njegove potovanja nobene posebne politične smotne, temveč, da samo proučuje probleme v tem delu sveta.

PROIZVODNJA JEKLA V ZDA ZGOLJ ZA VOJAŠKE POTREBE

Ameriške jeklarne bodo v četrtem tromesečju pod nadzorom in bo 75% proizvodnje namenjena za vojaške potrebe. Jeklarne delajo z 3% preko kapacitete in vendar ne morejo zadostiti povpraševanju.

SEVERNA KOREJA ZOPET PONU-DILA MIROVNE PREDLOGE

Severnokorejski zunanji minister je sporočil Združenim narodom svoje mirovne pogoje. O miru naj bi sklepalo pet velesil: SZ, LR, Kitajska, ZDA, Anglija in Francija. Ameriški strokovnjaki pa menijo, da ta akcija lahko dovoli spretnost. Po najnovejših poročilih pa je spresenčenec je prišlo. Severnokorejci so sprožili novo spornost, seveda v nadzoru na vsej fronti v velikih množinah proti jugu. ZDA mislijo svojo vojaško mislo na Formozu okrepiti, v Ameriki pa je šef ameriškega generalstaba Bradley izjavil, da bi razširitev vojne na Korejo pomenila ZDA v tretjo svetovno vojno. Konec korejskega spopada torej še vedno ni opaziti.

ZE ZOPET EDEN OD ČEHO-SLOVAŠKIH POSLANCEV NOČE DOMOV

Čehoslovski trgovski ataše v Pakistanu je nenadno izginil. Pakistanski list, ki je to vest objavil pravi, da je ataše izginil v trenutku, ko je dobil iz CSR sporočilo, da se mora nemudoma vrniti v domovino, a izginilac sta tudi žena in otrok.

...IN V DOMOVINI

MARŠAL TITO JE SREČNO PRESTAL OPERACIJO

Maršal Tito se je po nasvetu zdravnikov podvrget operaciji žolčnih kamnov. Njegovo stanje po operaciji je dobro. Prejel je že mnogo brzojav, v katerih mu delovni ljudje želijo hitrega okrevanja.

ŠVICARSKA RAZSTAVA V SARAJEVU

Razstava švicarske arhitekture, ki je bila nedavno v Ljubljani, se nahaja sedaj v Sarajevu.

NOVE LADJE S HRANO IZ AMERIKE

Ta teden prispje v Reko nadaljnjih pet ladij, ki vozijo hrano iz ZDA.

NA MLADINSKI PROGI DOBOJ-BANJA LUKA JE POLOŽEN PRVI KILOMETER TRACNIC

Prva arbska brigada na mladinski progi Doboj-Banja Luka je položila te dni prvi

PREDSEDNIK ITALIJANSKEGA SENATA UMRL

V Rimu je umrl predsednik Italijanskega senata Bonomi. Leto dni po končani vojni je bil predsednik vlade. Umrl je v starosti 78. let.

ROMUNI IZGANJAJO DRŽAVLJANE FRANCOSKEGA POREKLA

Iz Pariza javljajo, da so v Francijo prišli begunci iz Romunije, katere so oblasti izgnale zaradi francoskega porekla. Doslej so pregnali približno 300 oseb.

SPOMENIK HRVATOM UPORNIKOM V FRANCII

V južni Franciji, v mestu Villefranche, so leta 1943 Hitlerjevci postrelili 110 Hrvatov. Ti so bili prisilno mobilizirani v SS enote ter so se uprli zahtevi, da se bore zoper francoske partizane. Na tem mestu je vlada FLR odkupila prostor, postavila spomenik in uredila park. Spomenik je izdelal hrvaški kipar Vanja Radauš.

MAC ARTHUR JE GOVORIL PRED AMERIŠKIM SENATOM

General Mac Arthur se je po 14 letih vrnil v ZDA, kjer je v Washingtonu imel pred senatom govor, v katerem je izločil svoje stališče do politike ZDA na Daljnem vzhodu.

V NEKAJ BESEDAH...

Jugoslavija dobi v Ameriki kredit od 29 milijonov dolarjev za nabavo surovin. — V La Manchu je izginila britanska podmornica z nosilnostjo 600 ton in 75 moči posadke. — V Trstu so stavkali profesorji za povišico plače in ureditev profesojskih položajev. — V Perziji naraščajo nemiri in stavke. — Predsednik portugalske vlade Antonio Carmona je umrl. — V Španiji stavkajo tekstilni delavci. — V Atzgersdorfu v Avstriji stavkajo delavci v nekem sovjetskem podjetju, ker je bil odpuščen delavski zaupnik. — V Bozovi v Kolumbiji so priredili biko-borbo, v kateri so bili storošnja — žene. — Madžarski minister Šandor Zold je bil odločen, da ne pove — zakaj? — Egipt je zavrnil predlog Angličanov, ki pravi naj se obnovi pogodba iz leta 1936. — Indija dobi štito iz ZDA, polovico bo dobila zastoji, polovico pa bo morala plačati v dolarjih. — Na Dunaju so na šveden način izgnile razne osebe, za kar je avstrijska vlada protestirala. — V Zahodni Nemčiji je vsak peti prebivalec begunec.

KILOMETER TRACNIC OD POSTAJE BANJA LUKA DO PRVEGA MOSTA NA VRBANJI. BRIGADA JE BILA PROGLAŠENA ZA UDARNO

NA JADRANU JE VSE PRIPRAVLJENO ZA TURISTIČNO SEZONO

V Dalmaciji je za leto pripravljeno 10.000 postelj v hotelih, 5000 v privatnih stanovanjih in 6000 v okrevališčih. Zanimanje v inozemstvu za naš Jadran je letos večje od lani.

MED JUGOSLAVIJO IN ZDA JE SKLENJEN SPORAZUM

v katerem je govorila o pomoči Amerike za obrambno moč naše države. Sporazum je za FLR podpisal dr. Jože Vilfan, za ZDA pa ambasador v Beogradu George Allen.

PRAV NA KRATKO...

Od 6. do 13. maja bo v Jugoslaviji seganek turistične Unije OZN. — V Beogradu bodo ustanovili Društvo akademsko izobraženih žen. — V Banja Luki se obdelali kokona, ki je kradel bone, v Splitu pa pred-sednika stanovanske komisije, ker se je pustil podkupovati. — Iz Jugoslavije je od-potoval opolnomočeni minister Cilemil na svoje službeno mesto v Pakistanu.

FIZKULTURA

GLEDALCEM NOGOMETNIH TEKEM!

Ker je igrališče Glazija v popravilu in se je igranje nogometnih tekem preneslo na igrališče v Skalni kleti, kjer igrališče ni oplošteno, smo opazili, da neki gledalci od-bijajo rediteljem vnočenje vstopnic. To smo posebno opazili na prvi tekmi s Kovi-narjem iz Maribora, kjer je večje število gledalcev gledalo tekmo, ne da bi hoteli plačati vstopnico. To ni posteno ter značaj-no. Zavedati se moramo, da ima Nogometni klub Klavirar velike stroške. Za par nogomet-nih čevljev stane 2900 din, nogometna zoga pa 3250 din itd. Vstopnina na tekma-h je vselej minimalna ter krije le najnujnejše izdatke. Vzemimo primer pri pokalni tekmi OF z Nafto iz Dol. Lendave, ki se je mo-rala zaradi vremenskih neprilic odigrati v štorah. Od te tekme je bilo dohodkov od vstopnine le 2500 din, stroški pa so znašali

okrog 18.000 din. Na ta način sta morala po predpisih obo nasprotnika nositi vsak polovi-co izgube.

Zaradi tega apeliramo na poštena srca naših zvestih gledalcev, da ne delajo težav rediteljem kot blaginjakom pri tekma-h na Skalni kleti ter točno odvajajo svoj prispe-vek na vstopnini.

Odbor Nogometnega kluba Klavirar je sklenil, da bodo sledeče cene na njegovih tekma-h:
Liga moštvo — prvenstvene tekme: sedi-lišča 40 din, stojšča 30 din, vojaši in dijaki 10 din; pokalne in prijateljske tekme: sedi-lišča 30 din, stojšča 20 din, vojaši in dijaki 10 din.
Mladina — prvenstvene tekme: sedi-lišča 30 din, stojšča 20 din, vojaši in dijaki 10 din; prijateljske tekme: sedi-lišča 25 din, stojšča 15 din, vojaši in dijaki 10 din.

Novice iz naših okrajev

IZ CELJA GOJITELJI MALIH ŽIVALI

Na pobudo kmetijskega poverjenjstva in splošne želje gojiteljev malih živali v Celju in bližnji okolici, bo ustanovljeno v Celju društvo »Gojteljev malih živali«. Zato skli-cuje iniciativni odbor za ustanovitev dru-stva sestanek vseh rejcev malih živali, ki imajo interes do rejke organizacije. Na sestanek vabimo vse bistve člane svoječasno in obstoječih društev in rejcev malih živali Celja, Polzele, Sv. Nedelje-Lasko, Zabukovec, Grič itd. Namen sestanka je, da se po-govorimo o nastavitvi nadaljnjem delu in obno-vitvi oziroma ustanovitvi enotne rejke or-ganizacije.

Sestanek bo v nedeljo, dne 6. maja 1951 ob 9. uri dopoldan v mali dvorani na OLO, (Dom ljudske prosvete) v Celju.

PROSLAVA 10. OBLETNICE OF NA SP. HUDINJI

Delavne množične organizacije na čelu z OF na Sp. Hudinji so priredile v soboto dne 21. t. m. prav posrečeno prireditev z lepim kulturnim sporedom, ki so ga izvedli hu-dinjski pionirji pod vodstvom tov. Olge Puncerjave. Kot posebnost dela OF moramo omeniti, da so si v vrtni dvorani gostilne Grobelnik postavili stalen oder, ki bo od-lično služil nadaljnjemu kulturno-prosvet-nemu delu. Vsi, ki so s prostovoljnima de-lom pri postavitvi odra sodelovali, zaslužijo polno priznanje, posebno zahvala pa gre stetki tov. Jožici Grobelnikovi, ki je dala na razpolago prostore za prireditve in omo-gčila postavitev odra.

IZ LAŠKEGA

NE SAMO DO PRAGA — VEN ČEZ PRAG — NA CESTO ZMEČIMO SMETI

Tako nekako so popravili zdravstveno pa-rolo v nižji gimnaziji v Laškem. Pred sol-skim poslopjem lesi namreč velik kup smeti, odpadkov in pepela. Pravzaprav to ni več stvar sole. Če je bilo toliko smeti v poslopju, je prav, da so jih zmetali ven. Dijaki vendar ne bodo smeti v torbica-h in zepih znosili iz mesta. Sola je očistila poslopje, čisto naj očisti MLO. Tako bo menda naj-bolj prav. Laščani plačujejo davke, a iz-vojenji organi so dolžni poskrbeti, da bo mesto izgledalo tako, da meščane ne bo sram rojstnega gnezda.

OD SVETA ODREZANI...

so tisti, ki žive v naselbinah bive cemente tovarne v Marjagradcu. Most čez Lahomnico pri milnu se je dobesedno podri in odrezal prebivalce desnega brega od glavnega dela vasi in od ceste. Doslej je bil odpravljen le del nesrečnih ruševin. Ljudje hodijo po za-silni brvi, preko katere je ponosi tvegano hoditi. Upajmo, da obnovitev mostu ne bo tako »naglav«, kot je ona v Celju.

LAŠČANOM NI PRAV...

da je v predzadnji številki Savinjskega vest-nika bil pohvaljen le zbor iz Rečice, ko so v Celju peli v resnici laški in rečki pevci združeno. Pohvala gre torej vsem Laščanom in Rečičanom.

Z STRANIC

V STRANICAH TEKMUEJO TUDI ODBORNIKI KLO

Na zadnji seji KLO v Stranah so skle-nili, da bodo vsi odborniki pomagali uredi-ti vrt pred stavbo KLO ter popravili ogr-a-jo šolskega vrta. Oblikovali so svoje delo na zaupnem odseku poglabiti. Tako bodo do-stojno dočakali velik praznik Osvobodilne fronte.

V STRANICAH SO ZAKLJUČILI IZOBRA-ZEVALNI TEČAJ

Ko je pomlad odgrnila gričevje z zelenjem in je zemlja pokrila pridne roke k delu, so v Stranah zaključili izobraževalni tečaj. Zaključne svečanosti so se udeležili vsi te-čajniki, funkcionarji KLO in nekaj starišev. Uspehi tečaja so bili zadovoljivi. Dekleta so se odločila za gospodinjstvo in kuhanje, me-tetom ko so fantje hodili na gospodarska predavanja. Tista mladina, ki je med oku-pacijo končala solo, se je na izobraževalnem tečaju izpopolnjevala predvsem v znanju slo-venščine in računstva. Tečajniki so pripra-vili tri prireditve. Sklenili so tudi skupno proslaviti 10. obletnico OF ter obiskati bliž-nje partizanske grobove.

IZ ZADOBRAVE

V ENEM DNEVU SO ZGRADILI HIŠICO

Preteklo nedeljo so se frontovci v Zado-bravi zopet izkazali. V enem dnevu so zgra-dili hišico skromnemu frontovcu Gorjupju, ki je pred kratkim sprejel nekaj zemlje agrarnega sklada. Ob osmih zjutraj so pri-čeli delati. Delalo je osem zidarjev in 14 frontovcev, ki so jim stregli in ob šestih zvečer je bila stavba že pod streho. Edino kar je bilo poprej narejenega, so bili te-melji in pripravljen je bil gradbeni mate-rijal.

Tov. Kuderu Ivanu, ki dela v Cinkarni in je blaginjak vsakega OF odbora, so pa na-peljali v hišo električen tok.

KAJ SO V DOBRI STORILI PRED PRAZNIKOM — IN KAJ BO NA DAN 10. OBLETNICE OF

Ze v mesecu marecu so se zbrali v Dobrih člani vseh množičnih organizacij k posvetu, kjer so razpravljali o proslavi 10. obletnice OF. Izvolili so pripravljalni odbor, ki ga je uspešno vodil dr. Debeljak Alfonz. Pripra-vljalni odbor se je temeljito lotil svoje nalo-gue. Nekaj dni pred praznikom so se pokazali prvi uspehi.

Dne 22. aprila so v kinodvorani igrali Nu-ziševco igro »Zaljubljeni ostale«. Dole so upri-zorili člani SKUD »Kajuh«.

Naslednjega dne je v zdraviliški dvorani nastopil pevski zbor SKUD »Kajuh«, v Do-mu BH pa so slovesno zaključili izobraže-valni tečaj. V okviru Ljudske univerze bo nadalje predavanje o prosvetnem delu v ča-su NOB. Na predvečer praznika OF bo po Dobrih baklada do zdravilišča, kjer bo v veliki dvorani slovesna proslava.

Na sam praznik bodo člani množičnih or-ganizacij odšli še zjutraj k partizanskim grobovom na Paškem Kozjaku. Popoldne pa bo v Dobrih slovesna otvoritev vseh turisti-čnih obratov, združena z ljudskim rajanjem.

OBJAVE IN OGLASI

MALOPRODAJNE CENE KMETIJ-SKIH PROIZVODOV

Na osnovi posvetovanja s predstavniki tr-gov državnega in združenega sektorja Celja mesta in okolice in predstavniki državnih posestev

odločamo

naslednje najvišje maloprodajne cene kme-tijskih proizvodov, ki veljajo za celotno maloprodajno mrežo na celjskem področju do predklica.

Cebula 120 din/kg, mlada čebula 50 din za kg, kisto zelje 20 din, fižol 60 din, spi-mača 30 din, radič 50 din, koleraba 10 din, kisa repa 10 din, črna redkev 8 din, hren 30 din, peteršilj 30 din, zelena 30 din, krom-pir 20 din, sveža slanina 360 din, suha sla-nina 400 din, suhe klobase 400 din, preka-jeno svinjsko 320 din, rebeca 300 din, sve-za govedina 130 din, goveja pljuča 40 din, goveji vampi 50 din, goveja glava 60 din, sveža teletina 130 din, telečja pljuča 50 din, telečji vampi 50 din, sveže svinjsko 220 din, svinjske glave 80 din, mleko 20 din za liter, surovo maslo 450 din za kg, kuhano maslo 500 din, sir 309 din, jajca 8 din, mast čista 470 din, bela moka 150 din, krušna moka 100 din, ajdova moka 90 din, jesprenj 80 din, prosena kaša 80 din, med 400 din, rižna moka 100 din, suhe svinjske glave 150 din, suhe svinjske noge 90 din.

Mestni ljudski odbor Celje-mesto
Urad za cene

OPOZORILO

Po stanovanskem zakonu mora hišni last-nik prijaviti vsako namenjeno izselitev na-jemnika, najemodajalec pa izselitev podna-jemnika stanovanski komisiji 8 dni pred izselitvijo, nenadno izselitev pa v 24 urah. Ugotovilo se je, da se mnogi hišni lastniki, oziroma najemniki tega ne držijo, zaradi česar nima stanovanska komisija prave slike glede zasedbe stanovanj, posebno tudi glede poslovnih prostorov.

Ker se bo izvršila revizija zasedbe loka-lov in stanovanj, se opozarjajo vsi zamud-niki, ki navedeni spremembi po zadnjem po-pisu stanovanj in lokalov (v lanskim zim) ni-so prijavili, da to store sedaj naknadno te-ko 8 dni, in sicer ali ustmeno ob uradnih dnevih pri stanovanskem uradu, ali pa pisмено. Kdor tega poziva ne bi upošteval, se izpostavlja kazenski odgovornosti po čl. 30 Stanovanskega zakona.

OBVESTILO

MOZB NOV Celje bo 10. junija 1951 priredil veliko ljudsko tombolo, katere čist dobiček je predvsem namenjen za postavitev spomenika padlim žrtvam NOV in za socialno pomoč članom.

Vabimo prebivalce mesta Celja in okolice, da pridno posegajo po nakupu tombolskih kart po 30 din.

Dobičniki bodo lepi in bogati.

MOZB NOV

PUTNIK CELJE organizira dne 6. maja 1951 poseben vlak na tombolo v Ljubljano. Odhod posebnega vlaka iz Celja okrog 8. ure zjutraj. Cena vozne karte 75 din. Informacije in prijave v poslovalnici Put-nika.

POZOR — DOBRNA VABI!

V proslavo 10. obletnice OF bo kolektiv Zdraviliško-gostinskega podjetja Dobrna na dan 27. aprila 1951 odprl promovijske tiri-stične obrate za svoje goste.

Na ta dan bo tudi razstava kuharskih, sla-sličarskih in delikatesnih izdelkov ter raznih vin s poskusnjo. Zastopana bo domača in tuja kuhinja s svojimi specialitetami z na-menom, da seznanimo cenjene goste kaj vse jim bomo nudili v idoli sezoni.

Po razstavi bo ljudsko rajanje! Za obisk se vlnudno priporoča kolektiv Zdrav. gost. podjetje Dobrna

VAŽNO

Odslej bo enotna cena našega lista 3 din, neoziraje se, če bo list na štiri ali pa na dveh straneh. Poleg drugih razlogov nas je na to prisililo največ dejstvo, da so neki prodajalci v Celju na lastno pest prodajali list po 3 din, kadar je bil na dveh straneh. Tudi strški pri izdajanju lista so se dvig-nili.

Naročnikom, ki so že plačali celoletno na-ročnino, bomo na kraju leta razlike v ceni obračunali.

Odslej znaša celoletna naročnina 156 din, polletna 78 din in četrtletna 40 din.

Do konca aprila bomo razposlali polonice vsem zamudnikom in tudi tistim, ki se niso poravnali naročnine za 2. polletje. Prosimo jih, da vsoto, ki bo že na položnici nazna-čena, takoj nakazujejo, sicer jim bomo list v maju ukinili, dolg pa se posebej izterjali.

Uprava.

KONCERT KOMORNEGA MOŠKEGA ZBORA V CELJU

V počastitev 10. obletnice OF priredi komorni moški zbor v petek, 27. aprila, kon-cert v Mestnem gledališču. Začetek je točno ob 20. uri. Spored obsega dva dela: v pr-vem so umetna in obsega pesmi, v dru-gem pa 10 slovenskih ljudskih pesmi. Zbo-rovodja je Kunej Egon. Predprodaja vstop-nic je dva dni pred koncertom in eno uro pred koncertom pri gledališki blaginji.

LJUDSKA UNIVERZA V CELJU

Predavanje: Zemljepisni razvoj Celja in okolice bo v Dognu ljudske prosvete v Celju v četrtek 3. maja 1951 ob 19.30 uri. Govoril bo profesor Orožen Janko.

V predmetjih Celja bodo sledeča predava-nja:

Spodnja Hudinja: četrtek 3. maja, prof. Rotar Joze: 8 premogetno po svetu.

Zgornja Hudinja: petek 4. maja, tov. Pod-javorek Albin: Smotri današnje vzgoje.

Zavodna: petek 4. maja, učiteljica Pod-javorek Tončka: Stari in solti.

Medlog: petek 4. maja, prof. Švarc Ivoc: Razvoj in vzgoja šolskega otroka.

Dolgo polje: četrtek 10. maja, prof. Jak-hel Franjo: Islet v vsemirju.

Vsa predavanja so bodo vsilila ob 20. uri. Udeležimo se navedenih predavanj v čim večjem številu.

ŠAH

Zalaski zahisti so proslavili obletnico OF s simultanko, katero je igral tov. prof. Joze Grazer iz Rogaske Slatine v nedeljo 15. 4. 1951 v Zalcu. Igralo je 25 zahistov. Od tega je dobil tov. Grazer 18 partij, 2 je remiziral, 5 partij pa izgubil. Igrali so 5 ur. Partije so dobili: Aubrecht, Kučar, Pšenič, Kovac in Kosič, remizirala sta Trglav in Glušič.

AVTO MOTO DRUŠTVO MTT MARIBOR PRIRAJA 6. MAJA 1951 OB 2 POPOLDNE V MARIBORU

VELIKO TOMBOLO

s 30 glavnimi dobitki (motorno kolo, spal-nica, kuhinja itd.) in nad 1000 manjših do-bitkov. Cena tombolski karti 25 din.

Na tombolo vozijo trije posebni vlaki iz smeri: Maribor-Sobota, odhod ob 6 zjutraj, cena v obe smeri 73 din. Iz Gustanja odhod ob 7 zjutraj, cena v obe smeri 80 din. Iz Celja, odhod ob 10 zjutraj, cena v obe smeri 80 din.

Izkoristite ugodno priliko in poslušajte se posebnih vlakov — za obisk tombole in ogled našega turističnega Maribora.

VELIKO TOMBOLO

Dobitki: Spalnice, 3 samske sobe, ku-hinjska oprema, radijski aparat, 3 prašiči, 3 x 5 ton premoga, 3 x 4 kubike drv, 5 x 2 prešiti odeji, blago za moško obleko, goj-zarji, smuči, električna peč itd. Razen tega je 800 manjših dobitkov.

Cena tablic 40 din. Dobijo se v vseh trafikah, bel. postajah, restavracijah in tr-govinah.

Berite objave v časopisih.

OBJAVA

V Ljudskem magazinu Celje je bilo naj-denih 5 zivilskih nakaznic brez imena, in si-cer 2 P.O. 2 D-3 in 1 D-2 z odrezki za meso, sladkor in maščobo. Lastnik naj se javi na poverjenstvo za notranje zadeve, soba št. 6.

Iz pisarne poverjenstva za notr. zadeve

CEBELE kupim takoj z A. 2. panji. Kupim tudi prazne panje istega tipa. Zamenjam tudi za električni hišni vodovod, kompletno kopalnico, bencinsko premično cirkularno žago, kompresor za lakiranje, avtomatni aparat in podobno. Novakovič, Petrova 17, Zagreb.

PRODAM posnematnik »Libela«. Naslov v upravi.

PRODAM radio znamke »Orione«. Naslov v upravi.

PRODA se nov kotel »Alfa« za kuhanje zganja. Naslov v upravi.

16. IV. 1951 sem zgubila od Narodne banke proti Tomičevemu trgu do Zidanske ulice malo črno torbico. Ker mi je drag spom-in prošim najdlje, da jo vrne proti dobri nagradi v upravo Savinjskega vest-nika.

15. IV. sem od Petrička do Muzejskega trga zgubila zlat prstan s pravim ka-mnom. Najdlje prosim, naj mi ga vrne proti nagradi ker mi je drag spomin. Oprosnik Jožica, Ivanke Urunkarjeve 3.

SPREJMEM dva vodov